

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Rakennustekniikan koulutusohjelma

Ville Jehkonen

TALONRAKENNUKSEN KUSTANNUSTIETO 2014 -OHJELMAN
HYÖDYNTÄMINEN KUSTANNUSLASKENNASSA

Opinnäytetyö
Syyskuu

2014

OPINNÄYTETYÖ
Syyskuu 2014
Rakennustekniikan koulutusohjelma

Karjalankatu 3
80200 JOENSUU
013 260 600

Tekijä

Ville Jehkonen

Nimeke

Talonrakennuksen kustannustieto 2014 -ohjelman hyödyntäminen kustannuslaskennassa

Tiivistelmä

Opinnäytetyö tehtiin eräälle pienelle laskentatoimistolle. Opinnäytetyössä tutkittiin asuinkerrostalokohteen hinnoittelua kahdella eri hinnoitteluohjelmalla. Tavoitteena oli tutkia Taku 2014 Kustannustieto-ohjelmalla saatavaa hintaa yrityksen nykyisin käyttämällä hinnoitteluohjelmalla saatavaan hintaan. Tarkoituksena oli arvioida tulosten perusteella, sopisiko Taku 2014 Kustannustieto-ohjelma yrityksen käyttöön ja saataisiinko sillä lisäarvoa yrityksen laskentaprosessiin sekä minkä tyyppisissä kohteissa sitä voisi mahdollisesti hyödyntää.

Aluksi mietittiin sopiva kohde työlle. Kohteeksi valikoitui asuinkerrostalo Joensuussa. Kohteelle laskettiin kustannusarvio yrityksen tarjouslaskentaohjelmalla. Tämän jälkeen kohde hinnoiteltiin Taku 2014 Kustannustieto-ohjelman tilaohjelman ja rakennusosa-arvion avulla.

Lopputuloksena saatiin vertailu hinnoittelumenetelmien eroista ja tietoa Taku 2014 Kustannustieto-ohjelman soveltuvuudesta yrityksen tarpeisiin.

Kieli

suomi

Sivuja 25

Liitteet 2

Asiasanat: kustannuslaskenta, määrälaskenta, hinnoittelu

THESIS
September 2014
Degree Programme in construction
engineering
Karjalankatu 3
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
013 260 600

Author(s)

Ville Jehkonen

Title

The benefits of Taku 2014 -software in calculation of costs

Abstract

The basis of my Bachelor's Thesis was to compare two different calculation software of pricing for construction costs of apartment house. The point of comparing was to clarify the price differences by results of calculation software. The evaluation is based on the results whether the Taku 2014 -software would bring any additional value for the company and what kind of cases it could be applied.

The case of the study was an apartment building in Joensuu. At first the costs of the building was calculated with old software and after that with the Taku 2014 -software. After calculating the cost of the case building the calculations were compared and the differences were evaluated.

As a result of the study a comparison between the two calculation software was achieved and the benefits and applicability of Taku 2014 -software for a construction company were evaluated.

Language

Finnish

Pages 25

Appendices 2

Keywords

Costing, quantity surveying, pricing

Sisältö

1	Johdanto	5
1.1	Tausta.....	5
1.2	Tavoite.....	6
1.3	Rajaus.....	6
2	Kustannuslaskennan menetelmiä	6
2.1	Kustannuslaskenta.....	6
2.2	Määrälaskenta	8
2.3	Tilalaskenta.....	8
2.4	Rakennusosa-arvio	10
3	Käytetyt ohjelmat	10
3.1	Taku kustannustieto 2014.....	10
3.1.1	Talo 80 -nimikkeistö	11
3.1.2	Talo 2000 -nimikkeistö.....	10
3.1.3	Haahtela-indeksi.....	12
3.2	CMPPro 5.....	13
4	Työn toteutus	15
4.1	Kohteen hinnoittelu	15
4.2	Hintojen vertailu	17
4.3	Ajallinen vertailu.....	21
5	Tulokset	22
6	Johtopäätökset	22
	Lopuksi.....	24
	Lähteet	25

Liite 1 Tarjouslaskelma

Liite 2 Taku hanketekijät

1 Johdanto

Työn tavoitteena oli vertailla kahta eri hinnoitteluohjelmaa, CMPRO 5 -ohjelmaa ja Taku Kustannustieto 2014 -ohjelmaa. Työn tarkoituksena oli selvittää, toisiko Taku Kustannustieto 2014 -ohjelma lisähyötyä yritykselle ja voisiko sitä käyttää apuna hinnoittelussa. Yritys käyttää CMPRO 5 -ohjelmaa hinnoittelussaan. Työssä laskettiin kustannuksia samalle kohteelle molemmilla ohjelmilla. Kohde oli eräs Joensuuun rakennettava kerrostalo. Työn tekeminen aloitettiin suorittamalla kohteen määrälaskenta laskenta-asiakirjojen pohjalta. Määrälaskenta perustuu Talo 80 -nimikkeistöön. Molemmilla ohjelmilla hinnoiteltiin samat lasketut määrät. Ensin laskettiin tekninen tarjoushinta yrityksen nykyisin käyttämällä menetelmällä. Tämän jälkeen Taku Kustannustieto 2014 -ohjelmalla tehtiin tilaohjelma ja rakennusosa-arvio samoista lasketuista määristä sekä tilaohjelman avulla.

Työssä käsiteltiin todellista kohdetta, johon liittyy luottamuksellisia tietoja ja kustannuksia, minkä vuoksi työhön liittyvät laskelmat ja tiedot yrityksestä ovat salaisia.

1.1 Tausta

Opinnäytetyön toimeksianto tuli eräältä kustannuslaskentatoimistolta. Minulla ilmeni tarve opinnäytetyöaiheelle, ja heillä oli ollut tämä vertailu pohdinnassa jonkin aikaa, muttei aikaa eikä henkilöä sen tekemiseen. Opinnäytetyölle oli löydettävä sopiva kohde, josta vertailu olisi järkevää tehdä. Se löytyi aika nopeasti, ja kohteeksi valikoitui joensuulainen kerrostalo, joka oli tulossa normaalisti laskentaan ja kohde olisi hinnoiteltu joka tapauksessa normaalilla menettelyllä. Kerrostalokohteet ovat aika tyypillisiä laskentakohteita yritykselle, joten tämä kävi hyvin työn aiheeksi. Kohteessa oli asuinkerrosten lisäksi parkkihalli kellarikerroksessa, mikä lisäsi laskennan vaativuutta.

1.2 Tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, voisiko laskentaprosessia nopeuttaa, helpottaa tai parantaa Taku Kustannustieto 2014 -ohjelman avulla. Tarkoituksena oli selvittää Taku kustannustieto 2014 -ohjelman hinnoittelussa kuluva aika sekä laskettujen hintojen erot yrityksen laskentamenetelmillä saatuihin hintoihin. Lisäksi jos laskennan toimeksiantaja voittaa tarjouskilpailun, voi yritys tehdä jälkilaskentaa rakennusliikkeen kanssa ja verrata hintoja todellisiin menekkeihin. Tätä kautta saadaan tarkkaa tietoa ohjelmien hyvistä ja huonoista puolista.

1.2 Rajaus

Opinnäytetyö päätettiin rajata siten, että valitulle kohteelle tehtäisiin normaali hinnoittelu yrityksen menetelmillä. Tähän kuului kohteen määrälaskenta. Tämän jälkeen kohde hinnoiteltiin Takulla samoilla lasketuilla määrillä.

Vertailu päätettiin tehdä hinnoitteluun kuluvan ajan, rakennusteknisten töiden hintojen sekä LVISA-töiden hintojen välillä. Vertailussa ei otettu huomioon suunnittelukustannuksia. Työssä käsitellään Taku Kustannustieto 2014 -ohjelman hintoja sekä yrityksen nykyisillä menetelmillä laskettuja hintoja, joita työssä pidetään todellisina hintoina vertailun helpottamiseksi. Tekstissä Taku Kustannustieto 2014 -ohjelmasta käytetään lyhennettä Taku.

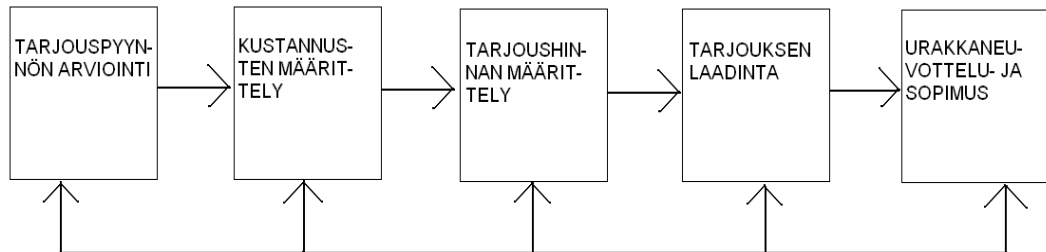
2 Kustannuslaskennan menetelmiä

Kustannuslaskentamenetelmä valitaan laskelman tarkoituksen, aikataulun, käytössä olevien suunnitelmien ja yrityksen toimintatapojen perusteella. Menetelmiä ovat suorite-, rakennusosa-, tuoteosa- ja tilalaskenta. [1.]

2.1 Kustannuslaskenta

Kustannuslaskennan tarkoituksena on määrittää hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Kustannuslaskelmassa on oltava kaikki urakkaan ja sen suoritukseen kuuluvat asiat mukana, eikä siinä saa olla päällekkäisyyksiä; ts. tietty asia on mukana vain yhdessä nimikkeessä. Kustannuslaskenta käynnistyy

tarpeesta tietää hankkeen kustannukset esimerkiksi tarjouspyynnön pohjalta päätettäessä osallistua tarjouskilpailuun. [1.] Kuvassa 1 esitellään kustannuslaskentaprosessia.

Kuva 1. Tarjouksen laadinta kokonaisprosessina [7.]

Kustannuslaskenta käynnistyy yleensä, kuten tässäkin kohteessa, rakennusliikkeen toimeksiannosta laskentatoimistolle. Rakennusliike on ennen tätä ilmoittautunut kohteen tarjouskilpailuun.

Hinnoittelu tehdään yleensä lasketuista määristä. Tähän käytetään laskentaohjelmaa, johon lasketut määrät syötetään tai siirretään hinnoittelua varten. Hinnoittelu voi olla suorite- tai resurssipohjaista tai näiden yhdistelmä. Hinnoittelu-prosessiin kuuluu olennaisena osana ennakkotarjouspyyntöjen kysely aliurakoitsijoilta ja tavaran toimittajilta. Ennakkotarjouspyyntöjen perusteella yritetään hankkia halvin aliurakoitsija esimerkiksi maalaustöihin, metalliovi ja ikkunatöihin, maanrakennustöihin jne.

Aliurakoiden kustannukset perustuvat saatuihin urakkatarjouksiin. Työnohjaus edellyttää, että kustannusten lisäksi tiedetään aliurakan työmenekki. Työmenekkitieto helpottaa urakoitsijoiden tarjouksien vertailussa. [6.]

Hinnoittelussa yksi oleellinen osa on oman työn työmenekkien arviointi. Tämä arviointi voi perustua osittain Ratu -työmenekkeihin, kokemukseen ja rakennusliikkeen omaan jälkilaskentatietoon.

Näin voidaan muodostaa kohteelle tekninen tarjoushinta eli ns. nolla-hinta. Tämän jälkeen rakennusliike määrittää kohteelle katteen ja riskin. Näin syntyy lopullinen tarjoushinta urakkakilpailuun. Liitteenä 1 kuva tarjouslaskelmasta, jossa

on esitettyä opinnäytetyön kohteen tekninen tarjoushinta, ilman riskiä ja katetta.

2.1.1 Määrälaskenta

Määrälaskennan tarkoituksena on tuottaa määränimikkeet määräluettelona hinnoittelua varten. Määräluettelo laaditaan laskenta-asiakirjojen pohjalta. [1.]

Määrät voidaan saada valmiina rakennusliikkeen kautta, siten että rakennusliike tilaa määrät jostain esim. määrälaskentaan erikoistuneelta yritykseltä tai määrälaskenta suoritetaan itse laskentatoimistossa. Määrälaskenta voidaan tehdä esimerkiksi Excel ohjelmaa apuna käyttäen. Piirustuksista mitataan rakennusselostusta ja rakennekuvia hyödyntäen kaikki tarvittavat määrät. Mittaaminen voi tapahtua käsin mittaamalla, piirustusten valmiita mittoja hyödyntämällä tai sähköisistä kuvista jollakin ohjelmalla mittaamalla. Nykyisin on myös yleisty-mässä tietomallinnus, jossa kohteesta tehdään tietomalli. Tietomallista saadaan suoraan määrätietoja tai niitä voidaan etsiä ja mitata siitä. Tietomallista on myös mahdollista linkittää määrätietoja suoraan laskentaohjelmaan. Tämä tapahtuu siten, että esimerkiksi arkkitehti tekee kohteesta tietomallin, johon lisätään tietoja, joita on mahdollista siirtää suoraan laskentaohjelmaan. Näitä tietoja voi sitten hyödyntää laskelmassa. Tässä kohteessa ei tietomallia ollut käytössä, joten määrät laskettiin käsin tarjousasiakirjojen avulla.

2.1.2 Tilalaskenta

Tilamitoituksesta syntyy kohteen tilaohjelma, johon sisällytetään rakennukseen tulevat tilat, eli toiminnan pääkäyttötilat, toiminnan aputilat, sekä liikenne- ja tekniset tilat. Tilaohjelmassa voidaan määritellä tilojen välisiä yhteyksiä koskevat vaatimukset, sekä keskeisimmät tilavaatimukset. Kuvassa 2 on esimerkkikuva kohteen Taku -tilaluettelosta.

Hanke:
1 Kerrostalo

Vaihe:
Paikkakunta: Joensuu
Haahtela-ind.: 78,0 / 1.2014
Hintataso: 78,0 / 5.2014
Laajuus: 2 931 m², 3 383 brm², 10 815 rm³
Hankekoko: 3 383 brm²

TILALUETTELO, UUDISHINTA

Osa	Käyttäjä	Huonro	Tila/Toiminta	m ² /tila	kpl	m ²	€/m ²	€
A		Huoneisto						
Yhteensä								
1.krs			UVV/LVV	34,5	1,0	35	1 204	41 500
1.krs			LJH	6,5	1,0	7	1 329	8 600
1.krs			SPK	6,0	1,0	6	1 348	8 100
1.krs			Siivous	3,5	1,0	4	2 152	7 500
1.krs			Aula	31,5	1,0	32	2 252	70 900
1.krs			Teletila	5,0	1,0	5	1 395	7 000
1.krs			Eteinen	6,5	1,0	7	1 240	8 100
1.krs			Eteinen	6,5	1,0	7	1 240	8 100
1.krs			Käytävä	5,0	1,0	5	1 290	6 400
1.krs			WC/S	3,0	1,0	3	3 273	9 800
1.krs			SOS.TILAT	3,5	1,0	4	1 971	6 900
1.krs			TSTO/SOS.TILAT	28,5	1,0	29	1 188	33 800
1.krs			YHTEISTILA	58,5	1,0	59	1 070	62 600
1.krs			TUPAKEITTIÖ	46,0	1,0	46	1 902	87 500
1.krs			PORRASHUONE	14,0	1,0	14	1 721	24 100
1.krs			VSS/IRT 21KPL	69,5	1,0	70	2 120	147 300
1.krs			Autohalli ajotasossa	279,5	1,0	280	994	277 700
1.krs			WC	5,5	1,0	6	3 165	17 400
Yhteensä					18	613	1 360	833 500
Asun			2H + TPK	53,5	1,0	54	1 450	77 600
Asun			TPK + H	53,5	3,0	161	1 482	237 800
Asun			TPK + ALKOVI	35,0	4,0	140	1 506	210 900
Asun			TPK + ALKOVI	35,0	16,0	560	1 506	843 400
Asun			TPK + ALKOVI	42,0	8,0	336	1 488	500 000
Asun			2H + K	49,0	8,0	392	1 478	579 200
Asun			TPK + H	43,0	4,0	172	1 480	254 500
Yhteensä					44	1 814	1 490	2 703 400

Kuva 2. Esimerkkisivu Taku -tilaluettelosta.

Taku -ohjelmassa hinnoittelu tapahtuu tilaluettelon mukaan, jossa kullekin tilalle haetaan rekisteristä sitä vastaava uudishinta. Hinta määräytyy indeksialueen mukaan. [2.] Työn Taku hinnoittelussa on huomioitu kohteen hanketekijät, jotka esitellään liitteessä 2.

2.1.3 Rakennusosa-arvio

Rakennusosa-arvio on menetelmä, jossa rakennuksen hinta arvioidaan jakamalla rakennus Talo 2000 nimikkeistön mukaisiin rakennusosiin. Rakennusosat mitataan määrämittausohjeiden mukaan ja hinnoitellaan rakennusosahinnaston mukaisin yksikköhinnoin. Rakennusosa-arvion laadinta jakautuu seuraaviin vaiheisiin:

- rakennusosien määrien mittaus
- rakennusosamäärien hinnoittelu
- sisäverhousten ja pinnoitteiden sekä rakennusvarusteiden hinnoittelu
- rakentamispalveluiden hinnoittelu
- liittymismaksujen ja muiden tonttimenojen hinnoittelu
- toimintavarustuksen, toiminnan ylläpidon ja rahoituksen hinnoittelu
- hankevarausten tekeminen. [2.]

3 Käytettävät laskentaohjelmat

Opinnäytetyössä kohteen hinnoittelussa käytettiin kahta ohjelmaa: CMPPro 5-hinnoitteluohjelmaa ja Taku kustannustieto 2014 -järjestelmää.

3.1 Taku Kustannustieto 2014

Taku Kustannustieto 2014 -ohjelma on tarkoitettu rakennushankkeiden budjetointiin ja taloudenohjaukseen sekä rakennuksien hinnan arviointiin eri tilanteissa. [4.]

Opinnäytetyössä tutkitaan järjestelmän tilaohjelmaa ja rakennusosa-arviota. Ennakkokäsitys yrityksessä Taku kustannustieto 2014 -ohjelmasta oli se, että sillä ei päästä tarpeeksi tarkkaan ja luotettavaan laskelmaan urakkakilpailua silmällä pitäen. Koska urakkakilpailu on nykyisin niin tiukkaa, on rakennusliikelle pystyttävä esittämään tarkemmat laskelmat. Yrityksen nykyisellä menetelmällä laskelmat voidaan käydä läpi tarkemmalla tasolla rakennusliikkeen kanssa. Ennen työn aloitusta arvioitiin toimeksiantajan kanssa, että Takulla

2014 -ohjelmalla hinta saattaa jäädä pienemmäksi vaativissa kohteissa, joihin sisältyy esimerkiksi paalutuksia, parkkihalli, arkkitehtuurisia erikoisuuksia tai muita erikoisrakenteita.

3.1.1 Talo 80 -nimikkeistö

Talo 80 -nimikkeistössä jaotteluperusteena ovat hankkeen kustannukset. Hankkeen kustannukset jaetaan hankkeen perustamiskustannuksiin, hankintakustannuksiin, ja rakennuskustannuksiin. Talo 80 -nimikkeistön mukaisia rakentamisosanimikkeistön pääryhmiä ovat

- 0 Rakennuttajan kustannukset
- 1 Maa- ja pohjarakennus
- 2 Perustukset ja ulkopuoliset rakenteet
- 3 Runko- ja vesikattorakenteet
- 4 Täydentävät rakenteet
- 5 Pintarakenteet
- 6 Kalusteet, varusteet ja laitteet
- 7 Konetekniset työt
- 8 Työmaan käyttökustannukset
- 9 Työmaan yhteiskustannukset [1.]

3.1.2 Talo 2000 -nimikkeistö

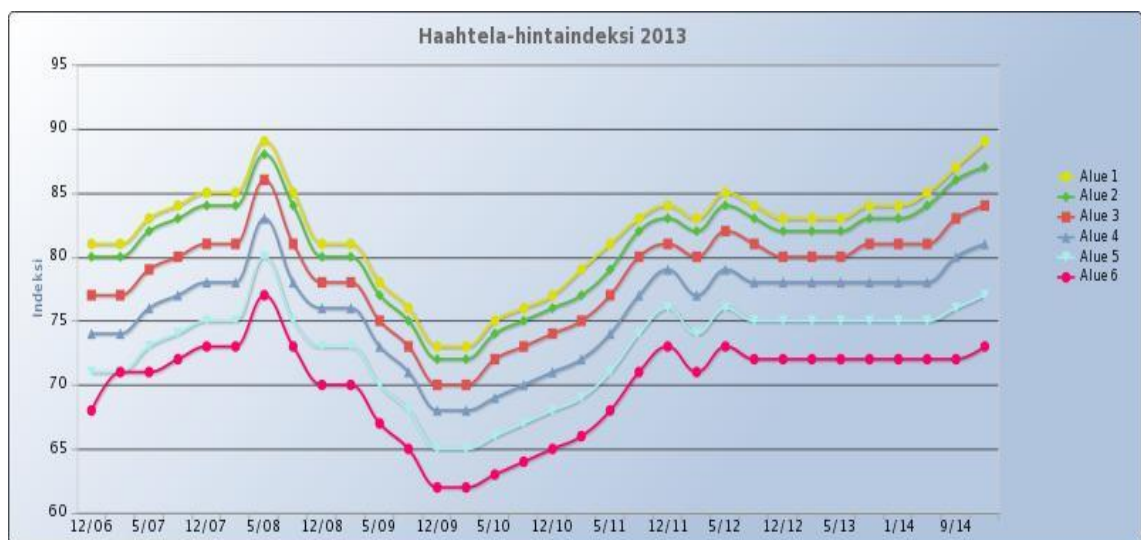
Talo 2000 -nimikkeistö on kansallinen rakennusalan nimikkeistöjärjestelmä. Talo 2000 -nimikkeistön tarkoituksena on yhtenäistää käytäntöjä ja parantaa rakennusprosessin osapuolten välistä tiedonsiirtoa. Talo 2000 -nimikkeistö on kehitetty uudistamalla Talo 90 ja Talo 80 -nimikkeistöjä. [5.] Talo 2000 tuotannonimikkeistön pääryhmiä ovat

- 1 Purkaminen ja säilyttäminen
- 2 Maarakentaminen
- 3 Aluerakentaminen
- 4 Betonirakentaminen
- 5 Kivirakentaminen

- 6 Metallirakentaminen
- 7 Puu- ja levyrakentaminen
- 8 Lasirakentaminen
- 9 Eristäminen
- 10 Pintarakentaminen
- 11 Varustaminen

3.1.3 Haahtela-hintaindeksi

Haahtela-hintaindeksi on muuttuvapainoinen ja muuttuvahintainen rakentamisen tarjoushintaindeksi, jolla kuvataan tarjoushintatason kehittymistä indeksialueilla. Sitä käytetään arvioitaessa uudis-, korjaus- ja nykyhintoja kustannustietojärjestelmässä. Indeksialueita on kuusi ja aluekohtaiset pisteluvut julkaistaan kustannustietojärjestelmässä vastaamaan kunkin vuoden tammikuuta. Työssä laskennassa oleva kohde sijaitsee Joensuussa, joka kuuluu alue viiteen. Alla kuva 3 Haahtela-hintaindeksistä vuodelta 2013.

Kuva 3. Haahtela hintaindeksi 2013 [4.]

3.2 CMPro 5

CMPro 5 on ohjelma, joka toimii työkaluna kaikille investointiprojektin osapuolille – projektin omistajan organisaatiolle, toimittajille ja urakoitsijoille, sekä näitä palveleville konsulttiyrityksille. CMPro 5 on suunniteltu kaikenlaisiin projekteihin, korjaushankkeisiin, rakennus- ja kiinteistöprojekteihin, sekä laitos- ja järjestelmätoimituksiin. CMPro 5 on järjestelmä projektien kustannushallintaan ja hankintatoimeen. [3.]

CMPro 5 kustannuslaskentaohjelmalla voi laatia projektin määrä- ja kustannusarviolaskelmia sekä tarjouslaskelmia. Ohjelmalla on helppo hyödyntää viiteprojekteja tai niiden osia. Voi hyödyntää aikaisempia kokonaisia ja osaprojekteja tuoterakenteineen. Kustannusarvion pohjalta voi tehdä tarjouslaskelman ja laatia tarjouserittelyt. [3.]

Ohjelmassa kustannuslaskenta eli tuoterakenteen hinnoittelu voidaan tehdä kahdella tavalla, joko käyttäen kustannuslajeja, joita voivat olla esim. työ, materiaali, alihankinnat ja omat palvelut tai toinen tapa on käyttää resursseja, joita voivat olla henkilötyöpanokset, materiaali- ja konetyöpanokset. Kustannusarviolaskenta voidaan tehdä myös resurssien tarkkuudella. Resursseina voidaan käsitellä esim. omia työpanoksia, materiaaleja, konetyötä sekä alihankintapanoksia.

Ohjelmalla on myös mahdollista yhdistellä molempia em. tapoja. Esimerkiksi perusmuurin betonointi hinnoitellaan yleensä siten, että kustannuslaji 1 eli työ hinnoitellaan suoritepohjaisesti ja betonointiin käytettävä materiaali eli kustannuslaji 2 hinnoitellaan resurssipohjaisesti. Kustannuslaji 3 eli alihankinta hinnoitellaan myös suoritepohjaisesti. Kustannuslaji 4 eli omat palvelut ovat nykyisin käytössä todella harvoin. Kuvassa 3 on esimerkki opinnäytetyön kerrostalokohteen CMPro 5 -ohjelman hinnoittelusivusta, jossa näkyy hinnoitteluteknikka edellä mainitulle perusmuurille. Kuvassa 3 näkyvään hinnoitteluun on käytetty suorite- ja resurssipohjaisia hinnoittelumenetelmiä.

Ohjelmassa on helppo hyödyntää aikaisempia kohteita eli viiteprojekteja. Viiteprojekteista voidaan mahdollisesti hyödyntää suoritteita, joiden panokset perustuvat toteutuneisiin tietoihin, työmenekkeihin, Ratu -tietoihin ym. Ohjelmaan on

myös mahdollista luoda rakennekirjasto, josta myös saadaan suoraan hintoja rakenteille. Kustannusarviossa voidaan esittää suorite, panokset, hukkaprosentti, suoritteen menekki, määrä, ja sosiaalikululliset yksikköhinnat sekä suoritteen kokonaiskustannukset. Laskenta tehdään yleensä verottomilla hinnoilla ja arvonlisävero lisätään laskelmaan erikseen.

Osaprojekti		Val	H%	Menekki	Määrä	Yks	Kust/h	Sosiaalikululliset kustannukset	Kust/yht
Nimike								Kust/yks	
2 - Materiaali								0,86	4 185
21300 - Harjateräs A500HW			15%	1,000	5 579,8 kg			0,75	4 185
3 - Alihankinta								0,65	3 154
222120	kiinn.levyt SBKLR 100*100+latta 6*60mm				96,0 KPL			21,13	2 028
1 - Työ				0,208	20,0 h		29,40	6,12	588
2 - Materiaali								15,00	1 440
222201	betonointi K35-2, vesitiiv.				97,0 M3			101,80	9 875
1 - Työ				0,701	68,0 h		26,04	18,25	1 771
2 - Materiaali								83,55	8 104
21235 - Betoni K35-2, 0-16, 2-3			8%	1,000	104,8 m3			52,95	5 547
21250 - Betonin kuljetus 3-4km			8%	1,000	104,8 m3			12,50	1 310
21270 - Betonin talvilisä			8%	1,000	104,8 m3			5,50	576
21273 - Betonin lisähinta; vesitiivis			8%	1,000	104,8 m3			6,41	672
222800	laud.purku ja puhdistus => sis.ed.				1 160,0 M2				
222850	PM, eriste EPS-120 d=100+100mm				209,0 M2			14,89	3 111
1 - Työ				0,124	26,0 h		26,04	3,24	677
2 - Materiaali								11,65	2 434
21519 - EPS-120 d=100mm			4%	2,000	434,7 m2			5,60	2 434
222860	patolevy+yläreunalista				72,0 M2			13,97	1 006
1 - Työ				0,292	21,0 h		26,04	7,59	547
2 - Materiaali								6,38	459
228025	huopakaista h=800mm				119,0 JM			16,60	1 975
3 - Alihankinta								16,60	1 975
228050	pm:n kylkeen; eriste F-300 d=70mm				214,0 M2			9,92	2 124
1 - Työ				0,112	24,0 h		26,04	2,92	625
2 - Materiaali								7,00	1 499
21509 - Finnfoam FL-300 d=70mm			3%	1,000	220,4 m2			6,80	1 499

Kuva 4. Esimerkki CMPPro 5-ohjelman hinnoittelusivusta.

4 Työn toteutus

Työ aloitettiin kirjallisen osuuden tekemisellä. Kirjallisessa osuudessa esitellään käytettävät ohjelmistot, Haahtela-indeksi, käytettävät Talo -nimikkeistöt sekä esitellään kustannuslaskentaa ja käytettäviä menetelmiä. Kirjallisen osuuden jälkeen tehtiin määrälaskenta ja hinnoittelu

4.1 Kohteen hinnoittelu

Hinnoittelua lähdettiin tekemään tarjouspyynnön pohjalta. Rakennusliikkeeltä saatiin tarjouspyyntö ja laskenta-asiakirjat, joihin tutustuttiin aluksi huolellisesti. Kohteen hinnoittelu aloitettiin määrälaskennasta. Määrälaskenta tehtiin yrityksen toimintatapojen ja menetelmien mukaisesti. Kuvassa 5 on esimerkkisivu lopullisesta Talo 80-nimikkeistön mukaisesta määräluettelosta.

Projekti: 0907 / KERROSTALO
 Osaprojekti: 1 / KUSTANNUSARVIO
 Projektipäällikkö: Ville Jehkonen

Raportointivaluutta: EUR

Osaprojekti Nimi	Menetelmä	Määrä Yks
1 KUSTANNUSARVIO		1
1 MAANRAKENNUS		
11 RAIVAUS JA PURKU		
117 PURKUTYÖT		
12 MAANKAIVU		
121010 pintamaan poisto		1 453,0 M2
124010 rak. pohjien kaivu		1 219,0 M3
124040 syvennysten kaivu h=200		36,0 M2
126010 kanaalikaivu		756,0 M3
126015 kadun aukaisu + täyttö		2,0 ERA
126018 salaojien kaivu + täyttö		119,0 JM
126020 kaapeliojien kaivu + täyttö		139,0 JM
126060 kl-kanaalin kaivu + täyttö		51,0 JM
126080 tukimuurin/aidan kaivu		37,0 JM
127000 rak. alueen tasokaivu		700,0 M3
127060 sisäpuoliset viemärikaivut		186,0 JM
128000 kaivumaiden kuljetus		2 280,0 M3
14 POHJARAKENTEET JA POHJANVAHVISTUS		
140 TERÄSPAALUTUS		
140000 rakennusten katselmukset		1,0 ERA
140100 tärinämittaukset		1,0 ERA
140330 teräspaalaus RR140*10mm		3 090,0 JM
140335 kalliokärki		174,0 KPL
140337 paahujen katkaisu + paaluhattu		174,0 KPL
140410 mittaus		174,0 KPL
15 SALAOJAT JA PUTKIJOHDOT		
151010 salaojat $\approx$ 100/117mm Veto-Tupla		119,0 JM
151015 salaojakaivot $\approx$ 400/315mm muoviva		10,0 KPL
151016 kokoojakaivo 560/315+teles.kans		1,0 KPL
151018 radonputket $\approx$ 160mm		69,0 JM
153020 muovikaivot, aputyöt		20,0 KPL
153158 viemärin pohjakulmat; laud/bet/raud		14,0 KPL
153700 kaivojen routaeristys		15,0 KPL
157000 kaapelikourujen ja merkkinauhan asennus		153,0 JM
157120 suoja-putket M110 + vetolangat 8mm		33,0 JM
157130 suoja-putket M160 + vetolangat 8mm		39,0 JM
16 TÄYTTÖ JA TIIVISTYS		
161200 suodatinkangas KL2		813,0 M2
162000 perusmuurin vast.täyttö		105,0 M3
162400 ant. alustäyttö; sepeli		325,0 M3
163010 alapohjan alustäyttö		631,0 M3
163200 alapohjan kapillaarikatko=sepeli		189,0 M3
164010 kanaalitäyttö, asennussoralla		103,0 M3
164011 kanaalitäyttö, kaivumailla		653,0 M3
164050 routaeriste FF-300 d=80mm=>sis MR		358,0 M2
164060 ed. päälle routaeriste FF-300 d=80mm		285,0 M2
17 TONTIN PINTARAKENTEET		
171010 murmikot h=200mm		117,0 M2
171400 istutusten multakuoppien kaivu + täyttö		75,0 M3
171420 istutukset, puut		4,0 KPL
171430 pensaat; taimikoko 30...50cm		178,0 KPL
171435 maanpeitekasvit MP1...8		788,0 KPL

CMPPro 5

Kuva 5. Esimerkkisivu määräluettelosta.

Hinnoittelu tehtiin ensimmäiseksi yrityksen omilla menetelmillä ja ohjelmilla. Hinnoittelu tehtiin CMPPro 5 -ohjelmalla, josta saatiin tekninen tarjoushinta eli ns. nollahinta. CMPPro 5 hinnoittelussa käytettiin osittain hyväksi yrityksen luomaa rakennekirjastoa, joka perustuu toteutuneisiin menekkeihin ja hintoihin.

Seuraavaksi kohdetta alettiin hinnoitella Takulla. Ensin kohteelle laskettiin budjettihinta Takun tilaohjelman avulla. Tilaohjelmaan saatiin tiedot laskenta-asiakirjoista. Tässä tapauksessa tilaluettelo oli helppo ja nopea tehdä, koska kohteesta oli valmiit suunnitelmat, määrät laskettu ja pohjapiirustuksissa tilaneliöt merkittyinä. Tilaohjelmalla saatiin kohteelle tavoitehintaa eli budjettihintaa.

Tämän jälkeen kohde hinnoiteltiin Taku -ohjelman rakennusosa-arvion avulla. Tiedot rakennusosa-arvioon saatiin laskenta-asiakirjoista ja lasketuista määristä. Kohteen määrät laskettiin alussa Talo 80 -nimikkeistön avulla ja Taku -ohjelman rakennusosa-arvio perustuu Talo 2000 -nimikkeistöön. Tämä aiheutti hieman ongelmia hinnoitteluun ja hidasti merkittävästi sitä. Suurin osa lasketuista määristä jouduttiin syöttämään käsin ohjelmaan. Tämä vei paljon aikaa. Rakennusosa-arvion tekemistä olisi helpottanut, jos määrät olisi laskettu Takun mukaisilla menetelmillä. Tässä osassa pyrittiin käyttämään Takun ominaisuuksia ja hintoja niin paljon kuin mahdollista, että saataisiin mahdollisimman paljon vertailtavaa. Esimerkiksi kohteen tilapinnat hinnoiteltiin Takun valmiilla menetelmällä, vaikka käytössä olisi ollut tarkat määrätkin. Tilapinnat voisi laskea myös tarkoilla määrillä, mutta työssä pyrittiin selvittämään kuinka Takun menetelmällä saatu hinta eroaa CMProlla lasketusta hinnasta.

4.2 Hintojen vertailu

Työn tavoitteena oli vertailla yrityksen nykyisillä menetelmillä saatavaa urakkahintaa ja Taku Kustannustieto 2014 -ohjelmalla saatavaa hintaa. Vertailun avulla pyritään selvittämään Taku Kustannustieto 2014 -ohjelman luotettavuutta ja nopeutta, sekä huomioimaan mahdollisesti syntyviä eroja ja niiden syitä. Vertailu tehtiin rakennusteknisten töiden ja LVISA -töiden välillä. Vertailusta jätettiin pois rakennuttajan kustannukset, koska ne eivät kuuluneet urakkaan. Taulukosta 1 selviävät verottomat hinnat yrityksen hinnoittelemana, Takun budjettihinta ja rakennusosa-arvion hinta. Pääryhmässä 7 konetekniset työt näkyvät yrityksen menetelmillä hinnoitellut työt, joihin sisältyvät myös hissi ja LVISA -töiden hinnat ovat aliurakoitsijoiden hintoja.

Taulukko 1. Hintojen vertailutaulukko.

Rakennustekniset työt	Taku tavoitehintaa €	Taku Rak.osa-arvio €	Yrityksen hinta €
1 Maanrakennus	267000	337000	367373
2 Perustukset	89000	184000	207052
3 Runko- ja vesikattorakenteet	1027000	1027000	977614
4 Täydentävät rakenteet	315000	369000	334663
5 Pintarakenteet	316000	316000	500538
6 Kalusteet, varusteet ja laitteet	166000	166000	237602
7 Konetekniset työt	755000	635000	657583
8,9 Työmaan käyttö- ja yhteiskust.	347000	293000	518665
YHT.	3282000	3327000	3801090

Takusta saatu tavoitehintaa oli 15,8 % ja rakennusosa-arvion hinta 14,2 % pienempi kuin yrityksen saama todellinen hinta. Suurimmat erot syntyivät pintarakenteissa, joissa yrityksen hinta oli 58 % kalliimpi ja kalusteissa, varusteissa ja laitteissa, joissa yrityksen hinta oli 43 % kalliimpi. Myös työmaan käyttö- ja yhteiskustannuksissa tulee suuri ero siten, että Takun hinta oli suurempi. (44-77 % riippuen Taku menetelmästä).

Työssä päätettiin vertailla myös Takun antamia LVI- ja sähkötyöiden hintoja aliurakoitsijoilta saatuihin hintoihin. Taulukossa 2. olevat hinnat ovat suoria hintoja kohteen tarjouskilpailun voittaneilta yrityksiltä. Aliurakoitsijan LVI-töiden hinta muodostuu kolmen eri toimijan hinnasta, joka koostuu putki-, ilmastointi- ja automaatiourakasta.

Taulukko 2. LVI -ja sähkötyöiden hintojen vertailutaulukko.

	Taku tavoitehintaa €	Aliurakoitsijan hinta €	Ero %
LVI-työt	415000	347532	-16,30
Sähkötyöt	171000	254200	48,70

Kuten taulukosta 2 näkyy, tuli LVISA-töiden hinnoissa suuria eroja. Takun hinta LVI-töissä on 16,3 % kalliimpi ja sähkötöissä 48,7 % halvempi kuin aliurakoitsijan laskema hinta. Tässä tapauksessa on vaikea sanoa, mistä suuret erot johtuvat, koska käytössä ei ole tarkkoja laskentatietoja.

Alla kuvissa 7 ja 8 on esitelty yhteenvedot Takun rakennusosa-arvion hinnasta ja tavoitehinnasta. Näitä hintoja vertailtiin yrityksen menetelmillä laskettuihin hintoihin, joista on yhteenvedo kuvaassa 8.

TAKU™

TAVOITEHINTA

11.4.2014

Sivu 1/1

Opetuskäyttö

Karelia-ammattikorkeakoulu

Hanke:
1 Kerrostalo

Vaihe:
Paikkakunta: Joensuu
Haahtela-Ind.: 78,0 / 1.2014
Hintataso: 78,0 / 5.2014
Laajuus: 2 931 m², 3 383 brm², 10 815 m³
Hankekoko: 3 383 brm²
Jakaja: 2 931 m²

PERUSTAMISKUSTANNUKSET, UUDIS - YHTENVETO

Talo 80 -nimikkeistö	€	€/m ²	%
B1 Rakennuttajan kustannukset	422 000	144	10,2
B2 Rakennustekniset työt	3 032 000	1 034	73,5
B3 LVI-työt	415 000	142	10,1
B4 Sähkötyöt	171 000	58	4,1
B5 Erillishankinnat	4 000	1	0,1
B1...B5 Rakennuskustannukset yhteensä	4 045 000	1 380	98,0
Muut kustannukset			
Tontti			
Toimintavarustus			
Toiminnan ylläpito			
Rahoitus			
Hankevaraukset	82 000	28	2,0
Muut kustannukset	82 000	28	2,0
PERUSTAMISKUSTANNUKSET	4 127 000	1 408	100,0
Arvonlisävero 24% (ei sis. tontin hankintaa ja hankehoitusta)	991 000	338	
PERUSTAMISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	5 118 000	1 746	

Kuva 7. Tavoitehinnan yhteenvedo.

Hanke:
1 Kerrostalo

Vaihe:
Paikkakunta: Joensuu
Haahtela-ind.: 78,0 / 1.2014
Hintataso: 78,0 / 5.2014
Laajuus: 3 019 brm²

PERUSTAMISKUSTANNUKSET - YHTEENVETO

Talo 80 -nimikkeistö	€	€/brm ²	%	Vrt €/brm ²
B1 Rakennuttajan kustannukset	408 000	135	9,8	125
B2 Rakennustekniset työt	3 153 000	1 045	76,0	896
B3 LVI-työt	415 000	137	10,0	123
B4 Sähkötyöt	171 000	57	4,1	51
B5 Erillishankinnat				1
B1...B5 Rakennuskustannukset yhteensä	4 147 000	1 374	100,0	1 196
Muut kustannukset				
Tontti				
Toiminta varustus				
Toiminnan ylläpito				
Rahoitus				
Hankevaraukset				24
Muut kustannukset				24
PERUSTAMISKUSTANNUKSET	4 147 000	1 374	100,0	1 220
Arvonlisävero 24% (ei sis. tontin hankintaa ja hankerahoitusta)	995 000	330		293
PERUSTAMISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	5 142 000	1 703		1 513

Kuva 8. Rakennusosa-arvion yhteenv

Projektin kustannusarvion yhteenveto

Projekti: 0907 / KERROSTALO

Projektin nimi: Villa Pakkanen

Raportointivaihe: EUR

Siv. 1
14.06.2014 13:18

Nimi	1			2			3			Muut		Yhteensä		Kerä / HML	Kerä / KML	Kerä / KML		
	h	Kerä	Yht.	h	Kerä	Yht.	h	Kerä	Yht.	h	Kerä	%	HML				KML	
1 MAANRAKENNUS	1 078	28 495		222 426			117 458						1 078	7,2	368 973	9,7	208	116
2 PERUSTUKSET	1 604	43 793		82 378			80 892			1 604	10,6	207 051	5,4	114	65			
3 RINKO-JÄYSEKATORAKENTEET	3 440	94 097		390 688			497 848			3 440	22,7	977 614	25,7	538	308			
4 TÄHDENTAVARAKENTEET	669	18 677		158 087			159 899			669	4,4	334 669	8,8	184	106			
5 PINTARAENTEET	3 365	94 838		106 808			299 091			3 365	22,2	590 538	16,2	276	158			
6 KALUSTEET,VARUSTEET JA LAITTEET	284	7 395		55 906			174 387			284	1,9	227 002	6,2	131	75			
7 KONEHEIKKUSIIVOT	300	7 812		1 136			648 532			300	2,0	657 383	17,8	368	208			
8 TYÖALAN KÄYTTÖKUSTANNUKSET	2 428	75 798		60 478			146 830			2 428	16,0	286 104	7,5	158	90			
9 TYÖALAN YHTEISKUSTANNUKSET	1 994	50 096		128 075			58 390			1 994	13,2	222 561	6,1	128	73			
Verottomat kustannukset	15 163	420 791		1 202 653			2 179 247			15 163		3 882 090	2,9%	2 094	1 200			
Verolliset kustannukset																		
Verot 24,0 %		100 996		288 492			523 038								912 501	303	288	
	15 163	521 787		1 491 145			2 702 286			15 163		4 774 591		2 297	1 488			
Keskivaihto																		
Sosiaalihuolto																		
Sosiaalihuolto																		
Sosiaalihuolto																		
Sosiaalihuolto																		
Kerä	16 532									16 532					1 814	1,3%	8 368	1,3%
Sosiaalihuolto	2 775									2 775					3 169	1,3%	4 738	1,3%
Sosiaalihuolto	63,0									63,0								
Kerä																		
Kerä																		
Kerä																		

Kuva 8. CPro 5 -yhteenveto.

4.3 Ajallinen vertailu

Opinnäytetyön yksi tavoitteista oli selvittää Taku -ohjelman nopeutta, ja verrata sitä yrityksen nykyisten menetelmien nopeuteen. Kohteen määrälaskentaan meni noin 40 tuntia. Jos määrät laskettaisiin suoraan Takun käyttämällä Talo 2000 -nimikkeistön mukaan niin uskoisin, että aikaa menisi vähintään saman

verran ja luultavasti hieman enemmänkin, koska kyseessä olisi uusi laskentatapa. Kohteen hinnoitteluun yrityksen nykyisellä menetelmällä meni aikaa noin 40 tuntia, joista 8-10 tuntia käytettiin palavereihin. Taku -hinnoitteluun meni aikaa tilaohjelmalla noin 6 tuntia ja rakennusosa-arvioon noin 30 tuntia. Rakennusosa-arvion hinnoittelussa olisi mennyt vieläkin pidempi aika, jos kaikki nimikkeet olisi hinnoiteltu yksittäin. Nyt käytettiin Takun tilahinnoittelua, jossa säästyi aikaa huomattavasti. Koska Takusta ei ollut juuri aikaisempaa kokemusta niin sen käyttö oli hidasta ja sen käyttö varmasti nopeutuisi kokemuksen myötä, jolloin siitä olisi mahdollista saada enemmän hyötyä laskentaan.

5 Tulokset

Työn tuloksena saatiin hyvin tietoa Taku Kustannustieto 2014 -ohjelmasta ja sen soveltuvuudesta yrityksen laskentaan. Työ tuotti paljon hintatietoa, jota voi hyödyntää jatkossa tulevissa vastaavissa kohteissa. Työssä selvisi, että Takun tilaohjelma on hyvä väline kohteiden budjettihintaa laadittaessa. Takun käyttöön ottaminen mukaan yrityksen laskentaprosessiin vaatisi parempaa perehtymistä ja ymmärrystä Takuun, että siitä saataisiin paras mahdollinen hyöty.

6 Johtopäätökset

Kuten ennakko-oletuksena oli, jäivät Takun hinnat alle yrityksen laskeman hinnan. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että kohteen pohjakerrokseen tuli parkkihalli. Tilapinnoissa, kalusteissa, varusteissa ja laitteissa Takun hinta oli selvästi alhaisempi. Tämä kannattaa ottaa huomioon ja tarkempaan tutkintaan jos yrityksessä päädytään Takun käyttöön. Myöskin LVISA -töiden hinnoissa oli todella suuri ero. Tämä ei ole ongelma, koska yleensä yritys ei laske niitä muutenkaan vaan ne hinnat tulevat aliurakoitsijoilta.

Takun rakennusosa-arvio osoittautui todella hitaaksi ja vaikeaksi käyttää. Tämä johtui siitä, että kohteen määrät laskettiin yrityksen nykyisin käyttämällä menetelmällä, joka pohjautuu Talo 80 -nimikkeistöön. Rakennusosa-arviota varten olisi hyvä laskea määrät Talo 2000 -nimikkeistön mukaan, muuten hinnoittelu

on hidasta ja vaikeaa. Tässä tapauksessa suurin osa nimikkeistä piti syöttää Takuun käsin eli kääntää Talo 80 -nimikkeistöstä Talo 2000 -nimikkeistöön. Jos määrät laskettaisiin Taku -nimikkeistön eli Talo 2000 mukaisesti heti alussa, olisi rakennusosa-arvion tekeminen varmasti nopeampaa. En kuitenkaan usko, että yrityksen on järkevää muuttaa määrälaskentamenetelmäänsä Takun vuoksi, koska sen rakennusosa-arviohinnoittelu ei ole juurikaan kokonaisuudessaan nopeampaa tai tarkempaa kuin yrityksen nykyinen hinnoittelumenetelmä. Uusi määrälaskentamenetelmä pakottaisi muuttamaan hinnoittelumenetelmää CPro 5 -ohjelmalla enkä suosittelen sitä, koska yrityksen nykyisin käyttämä menetelmä näyttäisi olevan tarkempi ja nopeampi.

Takun tilaohjelma sen sijaan osoittautui käyttökelpoiseksi. Sillä saatiin budjettihinta nopeasti ja helposti. Koska tässä kohteessa oli todella hyvät laskenta-asiakirjat, saatiin tilaohjelman tarvittavat tiedot suunnitelmista vaivattomasti. Tässä kohteessa tilaohjelman antama hinta oli 15,8 % pienempi kuin kohteelle yrityksen laskema todellinen hinta. Tilaohjelmaa kannattaisi tutkia useammassa kohteessa, jotta saataisiin kattavampi vertailu siitä, kuinka sen antama hinta eroaa todellisesta hinnasta. Tilaohjelman hyödyntäminen sopisi hyvin peruskoh-teisiin, joissa esimerkiksi suunnitelmat eivät ole valmiina. Tilaohjelman hintaa ei kuitenkaan voi käyttää urakkatarjouksen hintana, koska se ei ole tarpeeksi tarkka ja luotettava. Tässä työssä saatuja tuloksia kannattaa vielä verrata jälkilaskenta tietoihin ja todellisiin menekkeihin jos ne ovat saatavilla. Näin yritys saa lisätietoa miten hinnat pitävät paikkansa ja miltä osin ne eroavat toisistaan.

Ajallisestikin arvioiden Takun rakennusosa-arvio ei tuo lisäarvoa yrityksen toimintaan, koska siinä saadaan epätarkempi hinta samassa tai hitaammassa ajassa. Lisäksi yrityksessä jouduttaisiin ottamaan käyttöön uusi määrälaskentamenetelmä, sekä uusi hinnoitteluohjelma, mikä hidastaisi yrityksen toimintaa huomattavasti. Sen sijaan Takun tilaohjelmalla kohteen hinta saadaan huomattavasti nopeammin, varsinkin, jos kohteesta on käytössä valmiit suunnitelmat, kuten tässä tapauksessa.

Urakkahintaa laskettaessa ei tilaohjelmakaan juuri hyödytä yritystä, koska sen hintaa ei voida urakkakilpailussa kuitenkaan käyttää luotettavasti, joten johtopäätöksenä voidaan todeta, että en suosittelen yritykselle Taku kustannustieto

2014-ohjelman lisenssin hankkimista, koska se ei toisi juurikaan lisähyötyä yrityksen laskentaprosessiin, ei siis nopeuttaisi tai parantaisi sitä. Ohjelma ei tuota tarpeeksi luotettavaa hintaa tarpeeksi nopeasti, että yrityksen kannattaisi Takua käyttää.

Lopuksi

Tämän työn tekeminen oli mielenkiintoista, haastavaa ja varsin opettavaista. Hyvää työssä oli se, että opin käyttämään minulle uutta hinnoitteluohjelmaa ja jouduin tarkastelemaan hinnoitteluprosessia hieman eri näkökulmasta kuin yleensä. Suurin työ tässä opinnäytetyössä tehtiin kohteen määrälaskennassa ja hinnoittelussa. Näkyvä osa eli tutkimus lisäsi ymmärrystäni hinnoittelusta.

Lähteet

1. Enkovaara, E., Haveri, H. & Jeskanen, P. Rakennushankkeen kustannushallinta. Helsinki: Rakennustieto Oy. 1994.
2. Haahtela, Y. & Kiiras, J. Talonrakennuksen kustannustieto. Tampere: Haahtela-kehitys Oy. 2010.
3. CM-Systems Oy. Mainoslehtinen.
4. Haahtela-yhtiöt. www.haahtela.fi/fi/ohjelmistot/kaikki/taku-2/taku-yhteenvedo. 2014. [2014].
5. Rakennustieto. Talo 2000 –nimikkeistö, yleisseloste. Helsinki: Rakennustieto Oy 2008.
6. Rakennustieto. Rakennustöiden menekit 2000. Helsinki: Rakennustieto Oy. 1999.
7. Autio, I. Sähköurakoitsijan tarjouslaskenta. Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry. Helsinki: Painokurki Oy. 2005.

TARJOUSLASKELMA

Sivu 1
14.05.201 13:19Projekti: 0907 / KERROSTALO

Projektinjohtaja: Ville Jekkonen

Raportointivälittely: EUR

Käsitelty: _____

Kust./ (D - k%)

Kustannuslaji	KUSTANNUSARVIO			KUSTARVOITUS			VARAUKSET			RISKIT JAKATEET			YKSIKKÖHINTATARJOUS			
	Suorat kustannukset	Yleiskustan- nukset (YK)	Kustannukset yhteensä	Lisä %	Kokonais- lisä	Kust + lisä	Var 1 %	Var 2 %	Kust + lisä + varaukset	Riski %	Kate %	Tarjou- s- hinta	YH %	YH %	YH %	YH tarjoushinta
1 Työ	420 791		420 791			420 791			420 791			420 791	9,3	1,0000		420 791
2 Materiaali	1 202 052		1 202 052			1 202 052			1 202 052			1 202 052	34,0	1,0000		1 202 052
3 Alibankinta	2 179 247		2 179 247			2 179 247			2 179 247			2 179 247	56,7	1,0000		2 179 247
	3 802 090		3 802 090			3 802 090			3 802 090			3 802 090	100,0			3 802 090
Kertoimet verotettavaan tarjoushintaan:	1,00000		1,00000			1,00000			1,00000			1,00000				1,00000

Riski % 0,0
Kate % 0,0

0

Veroton tarjoushinta **3 802 090**

Vero 24,0 % 912 502

Verollinen tarjoushinta **4 714 592**

TAKU™

TAVOITEHINTA

11.4.2014

Sivu 1/2

Opetuskäyttö

Karelia-ammattikorkeakoulu

Hanke:
1 Kerrostalo

Vaihe:
Paikkakunta: Joensuu
Haahtela-ind.: 78,0 / 1.2014
Hintataso: 78,0 / 5.2014
Laajuus: 2 931 m², 3 383 brm², 10 815 m³
Hankekoko: 3 383 brm²
Jakaja: 2 931 m²

HANKETEKIJÄT

Aluetyöt

Tontti pinta-ala	1 828 m ²
Liikennealue, kestopäällyste	426 m ²
Liikennealue, sora	m ²
Liikennealue, vaativa	563 m ²
Pensasisitukset	200 m ²
Nurmikot	117 m ²
Piha-alue yhteensä	1 306 m ²

Maa- ja pohjarakenteet

Esirakenteet	€

Rakennuksen lisäkustannukset

€
€
€
€
€

Hissit

Asuntohissit	kpl
Henkilöhissit	1 kpl
Tavarahissit	kpl
Talokoko	
Keskim. kerrosluku	6 krs
Keskim. kerroskoko	511 m ²
Hankekoko	bm ²

Tietotekniikka

Dataverkko	€
Rikosilmoitus	€
Videovalvonta	€

Sadevesiviemärointi	m ² /kaivo
Ulkovarusteet	30 000 €
Ulkopuoliset rakenteet	17 000 €
Autokatokset	ap
Lämmityspistorasiat	kpl
Ulkovalaistus	€

Rakennuksen perustaminen

Kantavan alapohjan osuus	%
Paalutusvyvyys	18 jm

Kerrosluku	0 krs
Kerrosluku	6 krs
Henkilöluku	13 kpl
Nopeus m/s	1 m/s
Kerrosluku	krs
Kuorma	kg

Kulunvalvonta	€
Paloilmoitus	€
AV-järjestelmä	€

